

INFORMACJA DODATKOWA

1	Wprowadzenie do sprawozdania finansowego, obejmuje w szczególności
1.	Gmina Otmuchów
1.1	Nazwa jednostki
	Otmuchów
1.2	Siedzibę jednostki
	ul. Zamkowa 6 48-385 Otmuchów
1.3	Adres jednostki
	ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym
1.4	Podstawowy przedmiot działalności jednostki
	01.01.2021 – 31.12.2021
2	Wskazanie okresu objętego sprawozdaniem
	<p>Tak – łączne sprawozdanie obejmuje jednostki: Wykaz jednostek organizacyjnych Gminy Otmuchów stan na 31.12.2021 r.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Urząd Miasta i Gminy w Otmuchowie. 2. Gospodarstwo Komunalne w Otmuchowie. 3. Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Otmuchowie. 4. Miejsko - Gminny Dom Kultury w Otmuchowie. 5. Dom Kultury „Zamek” w Otmuchowie. 6. Zespół Obsługi Szkolnictwa w Otmuchowie. 7. Szkoła Podstawowa Nr 1 w Otmuchowie. 8. Zespół Szkolno-Przedszkolny, Szkoła Podstawowa, Publiczne Przedszkole w Grądach. 9. Zespół Szkolno-Przedszkolny, Szkoła Podstawowa, Publiczne Przedszkole w Jarnołtowie. 10. Zespół Szkolno-Przedszkolny, Szkoła Podstawowa Nr 2, Publiczne Przedszkole Nr 3 w Otmuchowie. 11. Zespół Szkolno-Przedszkolny, Szkoła Podstawowa, Publiczne Przedszkole w Mesznie. 12. Zespół Szkolno-Przedszkolny, Szkoła Podstawowa, Publiczne Przedszkole w Maciejowicach. 13. Zespół Szkolno-Przedszkolny, Szkoła Podstawowa, Publiczne Przedszkole w Kalkowie. 14. Zespół Szkół w Otmuchowie. 15. Zespół Przedszkoli w Otmuchowie. 16. Żłobek w Kalkowie. 17. Publiczne Przedszkole w Jasienicy Górnej. 18. Żłobek w Otmuchowie.
3	Wskazanie, że sprawozdanie finansowe zawiera dane łączne, jeżeli w skład jednostki nadrzędnej lub jednostki samorządu terytorialnego wchodzi jednostki sporządzające samodzielnie sprawozdanie finansowe
	<p>OBOWIĄZUJĄCE METODY WYCENY AKTYWÓW I PASYWÓW ORAZ USTALANIA WYNIKU FINANSOWEGO – określone są w Zarządzeniu Nr 55/2019 Burmistrza Otmuchowa z dnia 21.03.2019 r. dotyczących metod wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego oraz Zarządzenia Nr 102/2019 z dnia 30.05.2019 r. w sprawie sporządzenia sprawozdania finansowego Gminy Otmuchów, Urzędu Miasta i Gminy w Otmuchowie oraz jednostek organizacyjnych.</p> <p>Stosowane przez jednostkę zasady wyceny aktywów i pasywów wynikają z:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, 2) ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, 3) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, 4) rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, 5) rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 marca 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu ustalania wartości zobowiązań zaliczanych do państwowego długu publicznego, długu Skarbu Państwa, wartości zobowiązań z tytułu poręczeń i gwarancji, 6) rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 29 października 2008 r. w sprawie sposobu ewidencji materiałów bibliotecznych. <p>1. Obowiązujące zasady wyceny aktywów i pasywów</p> <p>Aktywa i pasywa jednostki wycenia się według zasad określonych w ustawie o rachunkowości oraz w przepisach szczególnych wydanych na podstawie ustawy o finansach publicznych według niżej przedstawionych zasad.</p> <p>Przy wycenie majątku likwidowanych jednostek lub postawionych w stan likwidacji stosuje się zasady wyceny ustalone w ustawie o rachunkowości dla jednostek kontynuujących działalność, chyba że przepisy dotyczące likwidacji stanowią inaczej. Środki trwałe stanowiące własność jest otrzymane nieodpłatnie, na podstawie decyzji właściwego organu, mogą być wycenione w wartości określonej w tej decyzji. Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne umarza się (amortyzuje). Nie dokonuje się odpisów z tytułu trwałej utraty ich wartości. Odpisy umorzeniowo-amortyzacyjne ustala się według zasad określonych w ustawie o rachunkowości.</p> <p>Wartości niematerialne i prawne nabyte z własnych środków wprowadza się do ewidencji w cenie nabycia, zaś otrzymane nieodpłatnie na podstawie decyzji właściwego organu w wartości określonej w tej decyzji, a otrzymane na podstawie darowizny w wartości rynkowej na dzień nabycia. Wartość rynkowa określana jest na podstawie przeciętnych cen stosowanych w obrocie rzeczami tego samego rodzaju i gatunku, z uwzględnieniem ich stanu i stopnia zużycia. Wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej wyższej od wartości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym dla osób prawnych (z wyjątkiem związanych z pomocami dydaktycznymi) podlegają umarzeniu na podstawie aktualnego planu amortyzacji. Stawki amortyzacyjne ustalone są zgodnie ze stawkami określonymi w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych. Umorzenie ujmowane jest na koncie 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”. Amortyzacja obciąża konto 400 „Amortyzacja”.</p> <p>Na dzień bilansowy od wartości niematerialnych i prawnych umarzanymi sukcesywnie dokonuje się także odpisów z tytułu aktualizacji ich wyceny według art. 32 ust. 4 „ustawy”. Wartości niematerialne i prawne zakupione ze środków na wydatki bieżące oraz stanowiące pierwsze wyposażenie nowych obiektów o wartości początkowej niższej od wymienionej w ustawie o podatku dochodowym dla osób prawnych, a także będące pomocami dydaktycznymi albo ich nieodłącznymi częściami:</p> <ul style="list-style-type: none"> - traktuje się jako pozostałe wartości niematerialne i prawne, które umarzone są w 100% w miesiącu przyjęcia do użytkowania, a umorzenie to ujmowane jest na koncie 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych” w korespondencji z kontem 401 „Zużycie materiałów i energii” <p>Ewidencja szczegółowa dla wartości niematerialnych i prawnych ujmowanych łącznie na jednym koncie 020 „Wartości niematerialne i prawne”</p>

<p>umożliwia ustalenie umorzenia oddzielnie dla poszczególnych podstawowych i dla pozostałych wartości niematerialnych i prawnych. W korespondencji z kontem 072.</p> <p>Rzeczowe aktywa trwałe obejmują:</p> <ul style="list-style-type: none"> - środki trwałe - pozostałe środki trwałe - środki trwałe w budowie (inwestycje) <p>Środki trwałe to składniki aktywów zdefiniowane w art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości oraz środki trwałe stanowiące własność jednostki samorządu terytorialnego otrzymane w zarząd lub użytkowanie i przeznaczone na potrzeby jednostki.</p> <p>Środki trwałe obejmują w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> nieruchomości, w tym grunty, prawo użytkowania wieczystego gruntu, lokale będące odrębną własnością, budynki, budowle, maszyny i urządzenia, środki transportu i inne rzeczy, ulepszenia w obcych środkach trwałych. <p>o Środki trwałe w budowie (inwestycje) zalicza się także obce środki trwałe znajdujące się w jej użytkowaniu na podstawie art. 3 ust. 4 ustawy o rachunkowości, jeśli występuje ona jako „korzystający” (w zakresie leasingu finansowego).</p> <p>Środki trwałe w dniu przyjęcia do użytkowania wycenia się:</p> <ul style="list-style-type: none"> w przypadku zakupu – według ceny nabycia lub ceny zakupu, jeśli koszty zakupu nie stanowią istotnej wartości, w przypadku wytworzenia we własnym zakresie – według kosztu wytworzenia, zaś w przypadku trudności z ustaleniem kosztu wytworzenia – według wyceny dokonanej przez rzeczoznawcę, w przypadku ujawnienia w trakcie inwentaryzacji – według posiadanych dokumentów z uwzględnieniem zużycia, a przy ich braku według wartości godziwej, w przypadku spadku lub darowizny – według wartości godziwej z dnia otrzymania lub w niższej wartości określonej w umowie o przekazaniu, w przypadku otrzymania w sposób nieodpłatny od Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego – w wysokości określonej w decyzji o przekazaniu, w przypadku otrzymania środka na skutek wymiany środka niesprawnego – w wysokości wynikającej z dowodu dostawcy, z podaniem cech szczególnych nowego środka. <p>Na dzień bilansowy środki trwałe (z wyjątkiem gruntów, których się nie umarza) wycenia się w wartości netto, tj. z uwzględnieniem odpisów umorzeniowych ustalonych na dzień bilansowy. Wartość początkowa środków trwałych i dokonane odpisy umorzeniowe podlegają aktualizacji zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach. Na dzień bilansowy dokonuje się też odpisów aktualizujących wartość środków trwałych zgodnie z art. 32 ust. 4 „ustawy”.</p> <p>Wyniki z tej aktualizacji odnosi się na fundusz jednostki.</p> <p>Środki trwałe ewidencjonuje się w podziale na:</p> <ul style="list-style-type: none"> podstawowe środki trwałe na koncie 011 „Środki trwałe”, pozostałe środki trwałe na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe”. <p>Podstawowe środki trwałe finansuje się ze środków na inwestycje w rozumieniu ustawy o finansach publicznych i wydanego na jej podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, a także rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu finansowania inwestycji z budżetu państwa. Umarzane są (z wyjątkiem gruntów) stopniowo na podstawie aktualnego planu amortyzacji według stawek amortyzacyjnych ustalonych w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych.</p> <p>Odpisów umorzeniowych dokonuje się począwszy od miesiąca następującego po miesiącu przyjęcia środka trwałego do używania. Umorzenie ujmowane jest na koncie 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”. Amortyzacja obciąża konto 400 „Amortyzacja” na koniec roku.</p> <p>W jednostce przyjęto metodę liniową dla wszystkich środków trwałych.</p> <p>Aktualizacji wartości początkowej i dotychczasowego umorzenia środków trwałych dokonuje się wyłącznie na podstawie odrębnych przepisów, a wyniki takiej aktualizacji odnosi się na fundusz jednostki.</p> <p>Na potrzeby wyceny bilansowej wartość gruntów nie podlega aktualizacji.</p> <p>Pozostałe środki trwałe to środki trwałe wymienione w § 6 ust. 3 „rozporządzenia”, które finansuje się ze środków na bieżące wydatki (z wyjątkiem pierwszego wyposażenia nowego obiektu, które tak jak ten obiekt finansowane są ze środków na inwestycje). Pozostałe środki trwałe ujmuje się w ewidencji ilościowo-wartościowej na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe” i umarza się je w 100% w miesiącu przyjęcia do używania, a umorzenie to ujmowane jest na koncie 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych” w korespondencji z kontem 401 „Zużycie materiałów i energii”</p> <p>Środki trwałe w budowie (inwestycje) to koszty poniesione w okresie budowy, montażu, przystosowania, ulepszenia i nabycia podstawowych środków trwałych oraz koszty nabycia pozostałych środków trwałych stanowiących pierwsze wyposażenie nowych obiektów zliczone do dnia bilansowego lub do dnia zakończenia inwestycji. W jednostkach budżetowych do kosztów inwestycji zalicza się w szczególności następujące koszty:</p> <ul style="list-style-type: none"> dokumentacji projektowej nabycia gruntów i innych składników majątku, związanych z budową badan geodezyjnych i innych dotyczących określenia właściwości geologicznych terenu przygotowania terenu pod budowę, pomniejszone o uzyski ze sprzedaży zlikwidowanych na nim obiektów opłat z tytułu użytkowania gruntów i terenów w okresie budowy założenia stref ochronnych i zieleni nadzoru autorskiego i inwestorskiego ubezpieczeń majątkowych obiektów w trakcie budowy sprzątania obiektów poprzedzającego oddanie do użytkowania inne koszty bezpośrednio związane z budową. <p>Na dzień bilansowy dokonuje się też odpisów aktualizujących koszty środków trwałych w budowie, a wyniki z aktualizacji odnoszone są na fundusz jednostki.</p> <p>Zbiory biblioteczne to dokumenty zawierające utrwalony wyraz myśli ludzkiej, przeznaczone do rozpowszechniania, niezależnie od nośnika fizycznego i sposobu zapisu treści, a zwłaszcza: dokumenty graficzne (piśmiennicze, kartograficzne, ikonograficzne i muzyczne), dźwiękowe, wizualne, audiowizualne i elektroniczne. Do zbiorów bibliotecznych nie zalicza się materiałów służących pracownikom jednostki, takich jak: katalogi, instrukcje, normy, wydawnictwa urzędowe itp.</p> <p>Ewidencja zbiorów bibliotecznych prowadzona jest według zasad określonych rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 29 października 2008 r. w sprawie sposobu ewidencji materiałów bibliotecznych.</p> <p>Zbiory ujawnione, darowane wycenia się według wartości szacunkowej ustalonej komisyjnie i zatwierdzonej przez kierownika biblioteki. Rozchody wycenia się w wartości ewidencyjnej.</p> <p>Zbiory biblioteczne bez względu na wartość umarzane są w 100% w miesiącu przyjęcia do używania. Umorzenie ujmowane jest na koncie 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych” w korespondencji z kontem 401 „Zużycie materiałów i energii”.</p>
--

Na dzień bilansowy należności i udzielone pożyczki długoterminowe wyceniane są w kwocie wymaganej zapłaty. Długoterminowe aktywa finansowe to aktywa finansowe (rozumiane zgodnie z ustawą o rachunkowości jako inwestycje długoterminowe). Obejmują w szczególności:

- akcje i udziały w obcych podmiotach gospodarczych,

Na dzień przyjęcia do ewidencji wyceniane są w cenie nabycia lub cenie zakupu, jeżeli koszty przeprowadzenia transakcji nie są istotne. Mienie zlikwidowanych jednostek to rzeczowe składniki majątkowe faktycznie przejęte przez jednostkę budżetową (organ założycielski lub nadzorujący) po zlikwidowanym przedsiębiorstwie państwowym, komunalnym lub innej podległej jednostce, także jednostce budżetowej, do czasu podjęcia decyzji przez organ stanowiący jst o ich przeznaczeniu. Nie dotyczy to mienia po zlikwidowanych jednostkach, które kontynuują działalność. Składniki takiego mienia ujmowane są na koncie 015 „Mienie zlikwidowanych jednostek” według wartości netto wynikającej z bilansu zamknięcia zlikwidowanego podmiotu i załączników do bilansu. Rozchodowane są według wartości określonej w:

- decyzji/umowie o przekazaniu innym podmiotom,
- decyzji o przyjęciu do środków trwałych jednostki,
- dokumencie sprzedaży,
- dokumencie o likwidacji składników mienia.

Ewidencja analityczna mienia prowadzona jest w postaci specyfikacji majątku ujętego w bilansie zlikwidowanego podmiotu wraz z załącznikami. Zapasy obejmują materiały

Materiały wycenia się są w cenach ewidencyjnych równych cenom nabycia lub zakupu, jeśli koszty zakupu nie stanowią istotnej wartości. W jednostce wycenia się je w cenach zakupu.

Towary wycenia się w cenach ewidencyjnych równym cenom zakupu.

Jednostka prowadzi ewidencję materiałów:

- ilościowo-wartościową,

Przyjęcie materiałów do magazynu następuje w:

- rzeczywistych cenach zakupu,

Rozchód materiałów z magazynu w przypadku prowadzenia ewidencji według rzeczywistych cen zakupu.

Na dzień bilansowy składniki zapasów nabyte przez jednostkę wycenia się według ceny ich zakupu.

Należności krótkoterminowe to należności o terminie spłaty krótszym od jednego roku od dnia bilansowego. Wyceniane są w wartości nominalnej łącznie z podatkiem VAT, a na dzień bilansowy w wysokości wymaganej zapłaty, czyli łącznie z wymagalnymi odsetkami.

Odsetki od należności, w tym również tych, do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych, ujmuje się w momencie ich zapłaty lub na koniec kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału.

Nie nalicza się odsetek od zaległości podatkowych nieprzekraczających trzykrotności wartości opłaty pobieranej przez operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe za traktowanie przesyłki listowej jako przesyłki poleconej (art. 54 § 1 pkt 5 Ordynacji).

Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych wycenia się według wartości nominalnej.

Zobowiązania w jednostce wycenia się w zależności od celu sprawozdawczego:

- w zakresie sprawozdania finansowego jednostki – według art. 28 ust. 1 pkt 8 i 8a ustawy o rachunkowości,

Zobowiązania bilansowe zaliczane do zobowiązań finansowych wycenia się według wymaganej kwoty zapłaty

2. Ustalanie wyniku finansowego

Wynik finansowy jednostki budżetowej ustalany jest zgodnie z wariantem porównawczym rachunku zysków i strat na koncie 860 „Wynik finansowy”. Ewidencja kosztów działalności podstawowej prowadzona jest na kontach zespołu 4.

Wynik wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego (niedobór lub nadwyżka budżetu) wykazywany w bilansie z wykonania budżetu jest ustalany na koncie 961 „Wynik wykonania budżetu” poprzez porównanie kasowo zrealizowanych w danym roku dochodów i wydatków budżetowych oraz ujmowanych memoriałowo wydatków niewygasających z końcem roku, ewidencjonowanych na odrębnych kontach odpowiednio: 901 „Dochody budżetu”, 902 „Wydatki budżetu” oraz 903 „Niewykonane wydatki”.

Wynik z wykonania budżetu wykazywany w sprawozdaniu budżetowym Rb-NDS ustalany jest według przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Wykazywana w nim nadwyżka lub deficyt j.s.t. obejmuje dochody określone w ustawie z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, tj. z uwzględnieniem środków funduszy pomocowych.

3. Zgodnie z Zarządzeniem Nr 14/2018 Burmistrza Otmuchowa z dnia 30.01.2018 r. przedmioty w okresie użytkowania dłuższym niż rok lecz o wartości jednostkowej nie przekraczającej 1 500,00 zł, odpisuje się w koszty pod datą przekazania do użytkowania w pełnej wartości początkowej, jako zużycie materiałów lub towarów. Kontrolę i ewidencję tych przedmiotów prowadzi odpowiedzialny pracownik w sposób umożliwiający identyfikację każdego przedmiotu oraz miejsce ich użytkowania i podział osób za nie odpowiedzialnych. Przedmioty o okresie użytkowania dłuższym niż rok o wartości od 1 501,00 zł do 9 999,00 zł umarza się poprzez jednorazowy odpis w pełnej ich wartości w m-cu zakupu i ujmuje się w ewidencji bilansowej na koncie 013 - Pozostałe środki trwałe, o zaliczeniu tych przedmiotów do środków trwałych decyduje kierownik jednostki. Kontrole i ewidencje tych przedmiotów prowadzi odpowiedzialny pracownik w sposób umożliwiający identyfikację każdego przedmiotu oraz miejsce ich użytkowania i podział osób za nie odpowiedzialnych. Ponadto, bez względu na wartość jednorazowo umarza się: 1. Książki i inne zbiory biblioteczne, 2. Meble i dywany, 3. Pozostałe środki trwałe (wyposażenie umarza się w 100%). Przedmioty o wartości równej lub wyższej 10 000,00 zł zalicza się do środków trwałych i umarza metodą liniową raz w roku za pomocą stawek amortyzacyjnych określonych w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych- załącznik nr 1 z dnia 15 lutego 1992 roku. Umorzenia dokonuje się raz na koniec roku. Ewidencję środków trwałych (oraz dokumentację źródłową dotyczącą wyceny środka trwałego) prowadzi pracownik merytoryczny oraz pracownicy odpowiedzialni za przydzielony im majątek. Wartości niematerialne i prawne – o cenie jednostkowej nieprzekraczającej 10 000,00 zł odpisuje się jednorazowo w pełnej wartości w koszty. Pozostałe wartości niematerialne i prawne są umarzone według zasad i stawek amortyzacyjnych ujętych w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych. Umorzenia dokonuje się raz na koniec roku. Ewidencję środków trwałych (oraz dokumentację źródłową dotyczącą wyceny środka trwałego) prowadzi pracownik merytoryczny oraz pracownicy odpowiedzialni za przydzielony im majątek. 4. Gmina posiada zgodnie z Zarządzeniem 169/2016 Burmistrza Otmuchowa z dnia 12.12.2016 r. przyjęte zasady prowadzenia gospodarki materiałowej tj: - Zasady rozliczania paliwa - Zasady rozliczania opalu - Zasady rozliczania pozostałych materiałów nie objętych ewidencją ilościowo-materiałową. Metodologia sporządzania sprawozdania finansowego 1. Sprawozdanie finansowe Gminy Otmuchów, Urzędu Miasta i Gminy w Otmuchowie oraz jednostek organizacyjnych składa się z bilansu wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego oraz łącznych bilansów, rachunków zysków i strat, zestawień zmian w funduszu jednostek budżetowych oraz informacji dodatkowej. Sporządzając sprawozdanie finansowe należy dokonać odpowiednich wyłączeń wzajemnych rozliczeń między jednostkami budżetowymi.

	<p>2. Wzajemne rozliczenia, o których mowa w punkcie 1 dotyczą wszystkich elementów sprawozdania finansowego:</p> <p>a) w bilansie wyłącza się należności i zobowiązania, jeżeli na koniec roku występują salda;</p> <p>b) z rachunku zysków i strat wyłącza się wzajemne koszty i przychody;</p> <p>c) w zestawieniu zmian w funduszu jednostki wyłącza się wartość nieodpłatnie otrzymanych (przekazanych) środków trwałych i środków trwałych w budowie oraz wartości niematerialnych i prawnych.</p> <p>Wyłączeniu podlegają skutki wzajemnych transakcji, co powoduje eliminację podwójnego ich ujęcia.</p> <p>3. Kierownik jednostki budżetowej wraz z bilansem, rachunkiem zysków i strat oraz zestawieniem zmian w funduszu składa:</p> <p>a) informację dodatkową;</p> <p>b) arkusz wzajemnych rozliczeń, wyłączenia, zaewidencjonowane na koncie 976 „Wzajemne rozliczenia między jednostkami”;</p> <p>c) zestawienie należności i odpisów aktualizujących na dzień zamknięcia ksiąg, którego wzór stanowi załącznik nr 3 do niniejszego zarządzenia;</p> <p>d) zestawienie zobowiązań na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych, którego wzór stanowi załącznik nr 4 do niniejszego zarządzenia;</p> <p>e) zestawienie obrotów i sald kont syntetycznych – wydruk z programu finansowo-księgowego na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych przed ustaleniem wyniku finansowego i po ustaleniu wyniku finansowego;</p> <p>f) oświadczenie o spłacie pożyczek udzielonych z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych zgodnie z zawartą umową;</p> <p>g) oświadczenie o przeprowadzonej inwentaryzacji zgodnie z ustawą o rachunkowości;</p> <p>h) kserokopie zawiadomień z Banku o wysokości salda na wszystkich posiadanych rachunkach bankowych na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych;</p> <p>i) każda pozycja liczbowa ujęta w sprawozdaniu finansowym winna w załączeniu do tego sprawozdania zostać opisana jakie jej zdarzenia składają się na jej wynik.</p>
4	Omówienie przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, w tym metody wyceny aktywów i pasywów (także amortyzacji)
	Gmina Otmuchów Zarządzeniem 9/2013 Burmistrza Otmuchowa z dnia 17.01.2013 r. w celu wyeliminowania wzajemnych zdarzeń gospodarczych pomiędzy jednostkami wprowadziła zasady sporządzania przez jednostki w zakresie wzajemnych wyłączeń należności i zobowiązań, przychodów i kosztów oraz funduszu przy sporządzaniu łącznego sprawozdania finansowego.
5.	Inne informacje
II	Dodatkowe informacje i objaśnienia obejmują w szczególności
	<p>Łączna wartość gruntów komunalnych Gminy Otmuchów wynosi 10 367 371,71 zł. bez instytucji kultury których stan wynosi 17 160,00 zł. Powierzchnia gruntów komunalnych według stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku wynosi 686,6447 ha.</p> <p>W stosunku do roku ubiegłego nastąpiło zmniejszenie powierzchni gruntów o 6,5291 ha.</p> <p>Z ogólnej powierzchni gruntów komunalnych stanowią grunty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. w wieczystym użytkowaniu – 9,91 ha. 2. w dzierżawie – 46,5449 ha 3. pod drogami – 330,3133 ha 4. zasoby gruntów (działki budowlane, grunty do zagospodarowania) – 61,6726 ha 5. pozostałe (parki, remizy, boiska itp.) – 219,056 ha. 6. Trwały zarząd – 19,1479 ha. <p>Wykaz jednostek w zakresie danych zawartych o stanie majątku:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Urząd Miasta i Gminy w Otmuchowie, - Gospodarstwo Komunalne w Otmuchowie, - Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Otmuchowie - Zespół Obsługi Szkolnictwa w Otmuchowie, - Zespół Szkolno-Przedszkolny, Szkoła Podstawowa nr 2, Publiczne Przedszkole nr 3 w Otmuchowie, - Zespół Szkolno-Przedszkolny, Szkoła Podstawowa, Publiczne Przedszkole w Mesznie, - Zespół Szkolno-Przedszkolny, Szkoła Podstawowa, Publiczne Przedszkole w Maciejowice, - Zespół Szkolno-Przedszkolny, Szkoła Podstawowa, Publiczne Przedszkole w Kałkowie, - Zespół Szkolno-Przedszkolny, Szkoła Podstawowa, Publiczne Przedszkole w Grądach, - Szkoła Podstawowa nr 1 w Otmuchowie, - Publiczne Przedszkole w Jasienicy Górnej, - Zespół Szkolno-Przedszkolny, Szkoła Podstawowa, Publiczne Przedszkole w Jamołtowie, - Zespół Szkół w Otmuchowie, - Zespół Przedszkoli w Otmuchowie. - Żłobek w Kałkowie, - Żłobek w Otmuchowie. <p>Stan środków trwałych został wyrażony w wartości bieżącej (po odliczeniu umorzenia od wartości początkowej) w celu porównania poprawności danych zawartych z danymi w bilansie (wyjątek stanowią grunty które nie podlegają umorzeniu). Przedstawiona analityka rzeczowego majątku trwałego Gminy Otmuchów przedstawia się następująco:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Grunty – 10 367 371,71 – wartość zmniejszenia do roku 2020 stanowi – 104 034,08, 2. Budynki, lokale – 88 169 468,72 – wartość przybytku do roku 2020 stanowi – 16 659 118,35, 3. Urządzenia techniczne i maszyny – 1 195 260,58 – wartość zmniejszenia do roku 2020 stanowi – 6 668,10, 4. Środki transportu – 245 640,05 – wartość przybytku do roku 2020 stanowi – 18 564,78, 5. Inne środki trwałe – 133 570,17 – wartość zmniejszenia do roku 2020 stanowi – 43 620,63, 6. Inwestycje rozpoczęte – 11 130 049,59 – wartość niezakończonych inwestycji <p>Dane zawarte powyżej są bez stanów instytucji kultury.</p>
1.1.	szczegółowy zakres zmian wartości grup rodzajowych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, zawierający stan tych aktywów na początek roku obrotowego, zwiększenia i zmniejszenia z tytułu: aktualizacji wartości, nabycia, rozchodu, przemieszczenia wewnętrznego oraz stan końcowy, a dla majątku amortyzowanego – podobne przedstawienie stanów i tytułów zmian dotychczasowej amortyzacji lub umorzenia
	Wartość netto rzeczowego majątku trwałego Gminy Otmuchów i jej jednostek powiększonych o instytucje kultury (Dom Kultury Zamek w Otmuchowie, Miejsko Gminny Dom Kultury w Otmuchowie) wynosi 111 423 356,27 na dzień 31.12.2021 r. Podana wartość jest wartością netto tzn. uwzględniającą wielkość umorzeń. W celu ustalenia wartości rzeczywistej należałoby przeprowadzić aktualną wycenę majątku.
1.2	aktualną wartość rynkową środków trwałych, w tym dóbr kultury – o ile jednostka dysponuje takimi informacjami
	Brak danych – nie dotyczy
1.3	kwotę dokonanych w trakcie roku obrotowego odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych odrębnie dla długoterminowych aktywów niefinansowych oraz długoterminowych aktywów finansowych
	Wartość gruntów użytkowanych wieczysto na dzień 31.12.2021 r. (bez gruntów przekształconych w prawo własności) nie jest ustalona wycena. Powierzchnia gruntów wynosi:

	- miasto – 8,9262 ha - wsie – 0,9838 ha																																																
1.4	wartość gruntów użytkowanych wieczysto																																																
	Jednostka użytkowała na podstawie umowy leasingu operacyjnego samochód osobowy Skoda oraz traktor, który nie zaliczał się do środków trwałych jednostki, więc nie był objęty amortyzacją przez jednostkę. Jednostka użytkowała sprzęt komputerowy z Ministerstwa Cyfryzacji oraz sprzęt p-poż z OUW w Opolu, osuszacze kondensacyjne, telefon oraz ośrodek Sandacz. Wartość używanych przez jednostkę obcych środków trwałych – 720 700,48 zł.																																																
1.5	wartość nieamortyzowanych lub nieumarzanych przez jednostkę środków trwałych, używanych na podstawie umów najmu, dzierżawy i innych umów, w tym z tytułu umów leasingu																																																
	Gmina Otmuchów posiada udziały w spółce SIM Opolskie Południe 60 000 po 50,00 zł o wartości 3 000 000,00 zł																																																
1.6	liczbę oraz wartość posiadanych papierów wartościowych, w tym akcji i udziałów oraz dłużnych papierów wartościowych																																																
	Odpisy aktualizujące należności jednostki na początku 2021 roku wynosiły 5 570 636,85 zł. W ciągu 2021 roku dokonano odpisu w związku ze spłatą należności w wysokości 1 324 440,31 zł. Z kolei dokonano zwiększeń odpisów w wysokości 718 733,07 zł. Wartość utworzonych odpisów aktualizujących pomniejszony o rozwiązanie przedstawia tabela.																																																
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Pozycja</th> <th>Jednostka</th> <th>Stan na początek roku B.O.</th> <th>zwiększenia</th> <th>rozwiązanie</th> <th>stan na koniec roku</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Ośrodek Pomocy Społecznej w Otmuchowie</td> <td>5 259 491,73</td> <td>565 785,04</td> <td>1 210 142,85</td> <td>4 615 133,92</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Gospodarstwo Komunalne w Otmuchowie</td> <td>69 266,84</td> <td>26 659,02</td> <td>53 021,50</td> <td>42 904,36</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Urząd Miejski w Otmuchowie (podatki)</td> <td>771 831,70</td> <td>84 994,83</td> <td>4 712,23</td> <td>852 114,30</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Urząd Miejski w Otmuchowie (jednostka)</td> <td>15 151,12</td> <td>366,89</td> <td></td> <td>15 518,01</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Urząd Miejski w Otmuchowie (odpady)</td> <td>17 832,43</td> <td>36 293,45</td> <td>9 231,98</td> <td>44 893,90</td> </tr> <tr> <td>6.</td> <td>Urząd Miejski w Otmuchowie (dzierżawy)</td> <td>42 770,27</td> <td>4 633,84</td> <td>47 331,75</td> <td>72,36</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Razem</td> <td>6 176 344,09</td> <td>718 733,07</td> <td>1 324 440,31</td> <td>5 570 636,85</td> </tr> </tbody> </table>	Pozycja	Jednostka	Stan na początek roku B.O.	zwiększenia	rozwiązanie	stan na koniec roku	1.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Otmuchowie	5 259 491,73	565 785,04	1 210 142,85	4 615 133,92	2.	Gospodarstwo Komunalne w Otmuchowie	69 266,84	26 659,02	53 021,50	42 904,36	3.	Urząd Miejski w Otmuchowie (podatki)	771 831,70	84 994,83	4 712,23	852 114,30	4.	Urząd Miejski w Otmuchowie (jednostka)	15 151,12	366,89		15 518,01	5.	Urząd Miejski w Otmuchowie (odpady)	17 832,43	36 293,45	9 231,98	44 893,90	6.	Urząd Miejski w Otmuchowie (dzierżawy)	42 770,27	4 633,84	47 331,75	72,36		Razem	6 176 344,09	718 733,07	1 324 440,31	5 570 636,85
Pozycja	Jednostka	Stan na początek roku B.O.	zwiększenia	rozwiązanie	stan na koniec roku																																												
1.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Otmuchowie	5 259 491,73	565 785,04	1 210 142,85	4 615 133,92																																												
2.	Gospodarstwo Komunalne w Otmuchowie	69 266,84	26 659,02	53 021,50	42 904,36																																												
3.	Urząd Miejski w Otmuchowie (podatki)	771 831,70	84 994,83	4 712,23	852 114,30																																												
4.	Urząd Miejski w Otmuchowie (jednostka)	15 151,12	366,89		15 518,01																																												
5.	Urząd Miejski w Otmuchowie (odpady)	17 832,43	36 293,45	9 231,98	44 893,90																																												
6.	Urząd Miejski w Otmuchowie (dzierżawy)	42 770,27	4 633,84	47 331,75	72,36																																												
	Razem	6 176 344,09	718 733,07	1 324 440,31	5 570 636,85																																												
	Gmina Otmuchów nie posiada stanu pożyczek i kredytów zagrożonych.																																																
1.7	dane o odpisach aktualizujących wartość należności, ze wskazaniem stanu na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie na koniec roku obrotowego, z uwzględnieniem należności finansowych jednostek samorządu terytorialnego (stan pożyczek zagrożonych)																																																
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Pozycja</th> <th>Jednostka</th> <th>Stan na początek roku B.O.</th> <th>zwiększenia</th> <th>rozwiązanie</th> <th>stan na koniec roku</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Urząd Miejski w Otmuchowie (jednostka)</td> <td>25 650,00</td> <td></td> <td>2 280,00</td> <td>23 370,00</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Razem</td> <td>25 650,00</td> <td></td> <td>2 280,00</td> <td>23 370,00</td> </tr> </tbody> </table>	Pozycja	Jednostka	Stan na początek roku B.O.	zwiększenia	rozwiązanie	stan na koniec roku	1.	Urząd Miejski w Otmuchowie (jednostka)	25 650,00		2 280,00	23 370,00		Razem	25 650,00		2 280,00	23 370,00																														
Pozycja	Jednostka	Stan na początek roku B.O.	zwiększenia	rozwiązanie	stan na koniec roku																																												
1.	Urząd Miejski w Otmuchowie (jednostka)	25 650,00		2 280,00	23 370,00																																												
	Razem	25 650,00		2 280,00	23 370,00																																												
	Stan rezerw w wysokości 23 370,00 przedstawia sprzedaż prawa własności na raty. Rozwiązanie rezerw przedstawia dokonanie zapłaty rat w 2021 roku.																																																
1.8	dane o stanie rezerw według celu ich utworzenia na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie końcowym																																																
	Zobowiązania długoterminowe wynikające z zaciągniętych pożyczek i kredytów (emisji obligacji) o pozostającym od dnia bilansowego przewidywanym umową lub wynikającym z innego tytułu prawnego okresie spłaty: - do 1 roku – 2 036 100,00 - powyżej 1 roku – 22 703 233,15ł																																																
1.9	podział zobowiązań długoterminowych według pozycji bilansu o pozostającym od dnia bilansowego, przewidywanym umową lub wynikającym z innego tytułu prawnego, okresie spłaty:																																																
	Występują zobowiązania kwalifikowane do leasingu operacyjnego zgodnie z prawem podatkowym w wysokości – 75 429,99 zł. na które składają się następujące zobowiązania: - samochód SKODA – 24 841,38 - traktor – 50 588,61 - układ ratalny T-Mobile – 3 166,91																																																
1.10	Kwota zobowiązań w sytuacji gdy jednostka kwalifikuje umowy leasingu zgodnie z przepisami podatkowymi (leasing operacyjny), a według przepisów o rachunkowości byłby to leasing finansowy lub zwrotny z podziałem na kwotę zobowiązań z tytułu leasingu finansowego lub leasingu zwrotnego																																																
	Gmina Otmuchów nie posiada zabezpieczenia kredytów i pożyczek oraz emisji obligacji w formie hipoteki.																																																
1.11	łączna kwota zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki ze wskazaniem charakteru i formy tych zabezpieczeń																																																
	Gmina Otmuchów nie dokonała poręczeń i zabezpieczeń bankowych innym podmiotom.																																																
1.12	łączna kwota zobowiązań warunkowych, w tym również udzielonych przez tę jednostkę gwarancji i potrąceń, także wekslowych, niewykazanych w bilansie, ze wskazaniem zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki oraz charakteru i formy tych zabezpieczeń																																																
	Brak danych – nie dotyczy																																																
1.13	wykaz istotnych pozycji czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych, w tym kwotę czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów stanowiących różnicę między wartością otrzymanych finansowych składników aktywów a zobowiązaniem za nie																																																
	łączna kwota otrzymanych przez jednostkę gwarancji i poręczeń wyrażona w pieniądzu wynosi 186 553,95 zł. (gwarancję należytego wykonania)																																																
1.14	łączną kwotę otrzymanych przez jednostkę gwarancji i poręczeń niewykorzystanych w bilansie																																																
	1. Odprawy emerytalne – 300 210,06 zł 2. Nagrody jubileuszowe – 341 644,89 zł 3. Ekwivalenty za niewykorzystany urlop – 46 706,26 zł 4. Odprawy pieniężne – 2 800,00 zł																																																
1.15	Kwotę wypłaconych środków pieniężnych na świadczenia pracownicze																																																
	Wzajemne rozliczenia między jednostkami, wg stanu 65 864,79 zł.																																																
1.16	Inne informacje																																																
2																																																	

	Brak danych – nie dotyczy
2.1	Wysokość odpisów aktualizujących wartość zapasów
	Nie dotyczy
2.2	Koszty wytworzenia środków trwałych w budowie, w tym odsetki oraz różnice kursowe, które powiększyły koszty wytworzenia środków trwałych w budowie w roku obrotowym
	Przychody które wystąpiły w sposób incydentalny w 2021 roku: - odszkodowania 19 297,49 zł.
2.3	Kwotę i charakter poszczególnych pozycji przychodów lub kosztów o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie
	Brak danych – nie dotyczy
2.4	Informacje o kwocie należności z tytułu podatków realizowanych przez organy podatkowe podległe ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych wykazanych w sprawozdaniu z wykonania planu dochodów budżetowych
	<p>Analiza rachunku zysków i strat (później RZiS) pokazuje wzrost przychodów z tytułu działalności podstawowej o 6,55 % oraz zwiększenie kosztów 5,61 % do roku ubiegłego, powyższe dane wpłynęły na ukształtowanie się wyniku finansowego. Uwzględniając wyniki sprawozdania finansowego i zdarzeń gospodarczych jednostki oraz sytuację majątkowo-finansową należy stwierdzić iż nie ma zagrożenia dla prowadzonej działalności w roku następnym po roku przedstawionym w sprawozdaniu finansowym. Jednak w odniesieniu do jednostek samorządu terytorialnego badanie rentowności jest bezzasadne gdyż jst najczęściej prowadzą nieodpłatną lub częściowo odpłatną działalność, zależność powstaje od prowadzonej specyfiki działalności danej jednostki tzn. jedne przynoszą stratę inne zysk. Największą cechą RZiS w jednostkach budżetowych, a nawet jego rolę jest rozliczenie przychodów i kosztów w aspekcie zapewnienia równowagi bilansowej, dzięki niemu określić można strukturę oraz dynamikę kształtowania się tych przychodów i kosztów w tych częściach czy pozycjach działalności jednostki samorządu terytorialnego. Analiza przychodów i kosztów działalności operacyjnej potwierdza tendencję wzrostową dzięki zmiany wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w maju 2021 roku, zmiana wysokości dochodów własnych (podatki i opłaty) oraz sprzedaż składników majątkowych oraz uzupełnienie subwencji ogólnej. Rachunek zysków i strat został celowo podzielony na dwie części na które składają się część operacyjna i część finansowa. Część operacyjna bezsprzecznie związana jest z działalnością bieżącą jednostki, pozostałe przychody i koszty operacyjne dotyczą działań które są tylko pośrednio związane z działalnością i mogą ale nie muszą wystąpić w przyszłości tzw. operacje incydentalne np. po stronie przychodów roboty publiczne lub odpisy aktualizacyjne po stronie kosztów. Jednym z ważniejszych elementów RZiS są przychody i koszty finansowe. Przychody finansowe w omawianym RZiS świadczą o odsetkach od nieterminowym regulowaniu należności budżetowych związanych z działalnością bieżącą oraz koszty finansowe powiązane z zadłużeniem jednostki na które znaczny wpływ miały decyzję RPP dotyczącego zmniejszenia stóp procentowych w ramach oddziaływania na gospodarkę finansową poprzez skutki ograniczeń gospodarczych spowodowanych przez COVID-19 spowodowało zmniejszenie kosztów kredytów i pożyczek, obligacji (tzw. pożyczonych pieniędzy) związanych z zadłużeniem jednostki (odsetki od kredytów i pożyczek oraz obligacji – w wysokości 371 128,06 zł), stało się bardzo niebezpiecznym posunięciem w dobie znacznych wzrostów obecnie kosztów kredytu (wzrostów stóp procentowych w 2022 roku) oraz kosztów funduszu alimentacyjnego w wysokości 211 579,70 zł. Analiza RZiS Gminy Otmuchów na przestrzeni badanego okresu sprawozdawczego świadczy obraniu słusznego kierunku do prowadzonej podstawowej jego działalności. Należy kontynuować politykę oszczędności i bacznie przyglądać się kosztom z działalności na które bezpośrednio ma wpływ jednostka, uwagę należy zwrócić na zwiększenie kosztów związanych z długiem ponieważ w perspektywie 2022 i następnego roku istnieje bardzo duże prawdopodobieństwo znacznego podniesienia stop procentowych dla zahamowania galopujących cen towarów i usług. Działalność Gminy w omawianym okresie można uznać za bardzo dobrą. Działalność podstawowa jest na dobrym akceptowalnym poziomie uwzględniając wzrost przychodów z tytułu dochodów budżetowych. Koszty z tytułu zobowiązań (pożyczek i kredytów) Gminy Otmuchów pozostają na akceptowalnym poziomie i nie stanowią zagrożenia co do możliwości ich regulowania w przyszłym i omawianym okresie sprawozdawczym.</p>
2.5	Inne informacje
	<p>Wzorem z lat ubiegłych przedstawiam sposób prezentacji danych w Informacji dodatkowej, zobowiązań z tytułu dostaw i usług stanowiącą kwotę 2 378 397,40 zł. Należy zaznaczyć iż zobowiązania ujęte w bilansie nie stanowią zobowiązań wymagalnych tzn. takich którym upłynął termin płatności. Zobowiązania z których można częściowo wykreować wynik nie wymieniając każdej pozycji z osobna, przedstawiają się następująco:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zobowiązanie dotyczące Rozbudowy Szkoły Podstawowej w Jarnoławie o hale widowiskowo-sportową (porozumienie) – 867 889,28 zł, - zobowiązanie z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi – 548 858,70 zł, - zobowiązanie z tytułu leasingu samochodu Skoda – 24 841,38 zł, - zobowiązanie z tytułu leasingu operacyjnego Ciągnik – 50 588,61 zł, - zobowiązanie z tytułu realizacji inwestycji zakup samochodu pożarniczego – 90 000,00 zł, - zobowiązanie z tytułu zakupu energii – 196 019,41 zł. - zobowiązanie z tytułu nadpłaty podatków – 116 179,34 zł.
3	inne informacje niż wymienione powyżej, jeżeli mogłyby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej i finansowej oraz wynik finansowy jednostki.